

udnævner; jeg kan i den Henseende paaberaabe mig navnlig de „Bidrag til Forbedring af Kirke- og Skolevæsenet i protestantiske Lande“, som man har af to slesvigiske Præster, Diderik og Jesper Bøhøfen, og som ere fremkomne forinden de senere politiske og slesvigholsteenske Partibestrebelse. Det siges der netop om disse Prædikener, hvoraf man ventet sig saameget, at de kun ere et Skuespil, hvortil man stundom strømmer milevidt fra, og hvor der hersker den usømmelige Mumlæn, hvormed man meddeleer hinanden sine Bemærkninger, og som har alt Andet end et kirkeligt Præg. Og naar jeg siger, at det omtales som et Skuespil, saa vil jeg dog ikke vægre mig ved endnu mere bestemt at udtale, hvorledes den nævnte Rilde betegner Valghandlingen; thi jeg behøver dog vel ikke udtrykkelig at værges imod, at jeg derved paa nogen Maade sigter til den ærede Forslagsstilleres personlige Livsstilling; jeg vilde have fremhævet det samme, om Forslaget var fremkommet fra hvilken som helst Anden. — Det siges nemlig, at det er „en geistlig Farce,“ og jeg maa her igjen tillade mig for det ærede Thing at fremhæve en Ytring, der fremkom ved dette Lovforslags Behandling i foregaaende Session fra et æret Medlem her i Salen, nemlig Rigsdagsmanden for Dønsø Amts 7de Valgkreds (E. Petersen); den nævnte ærede Rigsdagsmand, der heller ikke syntes, at vente sig Meget af Forslaget, hittede, „at han var bange for, at disse Prøveprædikener bleve en Art Komedie.“ For hvad den ærede Rigsdagsmand saaledes kun frygtede, nemlig at man kun fik en Art Komedie, have vi da nu, som anført, et udtrykkelig Vidnesbyrd fra Virkeligheden af slesvigiske Præster, der kjende de kirkelige Forhold; de sige, som sagt, at det ofte er „en geistlig Farce.“ De omtale ogsaa, hvorledes der kan finde en højt

ufirkelig Agitation Sted af Candidaternes Tilhængere, og hvorledes der omvendt ofte høres de usømmeligste Beskyldninger imod deres Candidats Modstandere; det fremhæves ved Siden deraf ogsaa, hvor ofte man kan høre et Raisonnement som følgende: han kan ikke due til Noget, han kan ikke have lært Noget, thi han har allerede saa ofte været paa Valg der og der og er ikke bleven valgt. Ligeledes udvikles Minoriteternes ofte voldsomme Opposition, der fremstilles endog som stundom saa voldsom, at Dyrigheden ofte maa lægge sig imellem; det fremhæves, hvorledes disse Valgprædikener ofte sluttede med, hvad vi kalde en captatio benevolentiae, det vil sige med en Løffemad for at blive valgte, og naar det her, rimeligvis for at forebygge noget Sligt, i Slutningen af § 3 er fastsat, at Ansøgerne skulle prædike uden nogen som helst Hentydning til Valghandlingen, saa indseer jeg overhovedet ikke, hvorledes det skal være muligt at forebygge dette. I hiint Skrift af de nævnte Mænd fremføres f. Ex., hvorledes Candidaterne i deres Prædikener have sigtet til deres Trang til Kalbet, og om man her bruger et saadant Argument for at foretrækkes for en Candidat til en politisk Forsamling, saa vilde jeg vistnok ikke billige det, men det vilde dog efter min Mening være mindre stødende, end naar en saadan Ubefaling fremføres ved et kirkeligt Valg.

Seg skal nu tillade mig med et Par Ord at omtale de enkelte Paragrapher, og da først § 3. Det forekommer mig da altsaa, at det ikke noget væsentligt vil bidrage til det kirkelige Livs Udvikling, naar man paa den Maade, som der er tilfaldet, skal komme sammen for at høre Prædikener, og ialtfald forekommer det mig meget misligt for Candidaterne paa den Maade at skulle holde dem.